

Tijdschrift van de Belgische Senaat
nr. 12 - herfst 2005

Senaat

Kort

Colloquium over terrorisme in Moskou

Senaatsvoorzitter **Anne-Marie Lizin** (PS) organiseerde samen met haar collega van de Russische Federatieraad Sergei Mironov op 18 en 19 oktober 2005 in Moskou een colloquium over hoe een parlement kan meewerken aan de bestrijding van het terrorisme. Fractievoorzitter **Paul Wille** (VLD) behandelde de financiering van terrorisme, terwijl de Senaatsvoorzitter zelf sprak over de nood aan een mondiaal veiligheidssysteem. Fractievoorzitter **Christine Defraigne** (MR) en senator **Lionel Vandenberghe** (sp.a-Spirit) zaten workshops voor. ■

Christine Defraigne (MR)

Paul Wille (VLD)

Het colloquium in Moskou volgde op dat van 25 en 26 oktober 2004 in de Belgische Senaat over antiterrorisme-wetgeving en harmonisering van nationale wetgeving.

OVSE

Over de internationale rol van de Senaat zei Senaatsvoorzitter **Anne-Marie Lizin** (PS) op 11 oktober 2005: "Er wacht ons een boeiende periode: het voorzitterschap van de OVSE in 2006, waar wij het regeringswerk zullen kunnen begeleiden en ons toeleggen op 'bevroren conflicten', de mensenrechten, en ook economische aspecten. Het bezoek van de Russische President Poetin heeft aangetoond hoe belangrijk het alternatief van aardgas ten opzichte van aardolie wel is. De OVSE is een forum voor uitwisselingen over terrorisme en kan dezelfde rol vervullen voor een groot debat over onze energiebevoorrading." ■

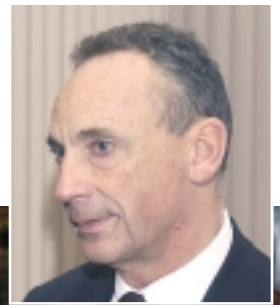
Meer controle op Europa

De Belgische Grondwet schrijft voor dat het parlement wordt bijeengeroepen op de tweede dinsdag van oktober. In haar openingsspeech op 11 oktober 2005 pleitte Senaatsvoorzitter **Anne-Marie Lizin** (PS) voor meer democratische controle op 'Europese' beslissingen: "Ik ben van oordeel dat de Senaat een belangrijke inhoudelijke en coördinerende rol kan spelen. Ook zijn specifieke samenstelling maakt de Senaat daartoe bijzonder geschikt, minstens zolang bepaalde internationale fora geen rekening houden met de interne staatsstructuur van de deelnemende landen en met het bestaan van regionale en, in ons geval, gemeenschapsparlementen." ■

Federaal premier Guy Verhofstadt bracht zijn verklaring over het regeerbeleid in de Senaat.

Studiedag over de Grondwet

Francis Delpérée (cdH)

Op 4 oktober 2005 vond op initiatief van senator **Francis Delpérée** (cdH) een studiedag plaats over de Europese en de Belgische Grondwet. Een schare aan professoren bevestigden dat de Belgische wetgevers niet meer de enige bronnen van Belgisch recht zijn. Ook de Europese Unie, de Raad van Europa, de Benelux, de Internationale Arbeidsorganisatie enz. drukken hun stem op ons recht.

INHOUD

Justitie	4
Politie	12
Terrorisme	16
Economie	18
Sociaal	22
Samenstelling Senaat	24
Sociaal	28
Jongeren	30
Gelijke kansen	33
Internationaal	37
Etisch	46
Fotowedstrijd	47
Kunstrondleiding	48

verantwoordelijke uitgever:
Anne-Marie Lizin,
Voorzitter van de Senaat

redactiesecretariaat
Communicatiedienst
Leuvenseweg 7, 1009 Brussel
tel. 02/501.78.49 - fax 02/501.79.31
e-mail info@senate.be

opmaak en druk
Sofadi n.v., Brussel, tel. 02/210.01.00

Foto's:

Guy Goossens - Regie der Gebouwen -
Katholieke Universiteit Leuven - Federale
politie - Lavinia Wouters en Jocelyn
Balcaen - NMBS-groep - Universitair
Ziekenhuis Leuven - Translab asbestlabo /
De Gucht Edward - www.translab.be -
Mediatheek Europese Commissie (deze
foto's zijn eigendom van de Europese
Commissie) - Lieve Snellings - Soma /
Ceges Brussel - Handicap International -
fotograaf Kevin Bryant - Nationale Bank
van België - Instituut voor Tropische
Geneeskunde - Belgian Lesbian and Gay
Pride 2005 - fotograaf Kris Gielen -
Nick Hannes - Filip Gilissen -
Danica Ocvirk Kus

Voorwoord

Als Voorzitter van de Senaat heb ik de eer u onze werkzaamheden voor te stellen. Ik hoop dat het tevens een genoeg is voor de lezer, die hier een groot gamma van behandelde thema's zal ontdekken.

De senatoren zijn creatief, actief en verstandig. Er is enorm veel gepresteerd en onze Assemblee kweert zich uitstekend van haar taak. We mogen ons onder meer verheugen over de afhandeling van het debat omtrent het nieuwe Wetboek van strafprocesrecht of ook over de instemming met de Europese Grondwet, het aannemen van het verslag over de

hervorming van de Verenigde Naties, het goedkeuren van aanbevelingen met betrekking tot de millenniumdoelstellingen en de strijd tegen de extreme armoede of ook nog van een resolutie over het statuut van Kosovo. Onze Assemblee heeft bovendien colloquia georganiseerd over de strijd tegen het terrorisme, een Europese week, en ook een seminarie over de thema's "Tien jaar na de Wereldvrouwenconferentie in Peking" ("Peking + 10") en "De plaats van de vrouw in de vergrijzing van de bevolking". En die lijst is lang niet volledig!

Onze werkzaamheden volgen de gebeurtenissen in de samenleving op de voet. Dit jaar staat in het teken van de 175e verjaardag van ons land. Hieromtrent zijn er heel wat initiatieven genomen en er komen er beslist nog. Allereerst werd er op 8, 9 en 10 mei 2005 een debat gehouden over het burgerschap. De deelnemers waren zo enthousiast dat er op 8 mei 2006 een nieuwe dag wordt georganiseerd over het thema "burgerschap door opvoeding". Acht mei werd door onze Assemblee als "dag van de herinnering" uitgeroepen. Naar aanleiding van die verjaardag heeft de Senaat eveneens een fotowedstrijd georganiseerd waaraan honderden beroepsfotografen en amateurs hebben deelgenomen. De werken zijn van uitzonderlijke kwaliteit gebleken. Het federaal parlement zal echter pas in 2006 zijn 175e verjaardag beleven. Op 6, 7 en 8 februari 2006 organiseert de Senaat een toneelvoorstelling die een evocatie wordt van het aannemen van de Grondwet door het Nationaal Congres. Ten slotte wordt een postzegel te koop aangeboden met als thema "175 jaar democratie", waarop het Paleis der Natie wordt afgebeeld.

Bij het begin van dit nieuwe parlementaire jaar is de agenda van onze Assemblee reeds goed gevuld. Er staan talrijke debatten op het getouw, onder meer een debat over de digitalisering van boeken, de culturele diversiteit en het auteursrecht, dat wordt gepland op 6 en 7 december 2005.

Ook de internationale opdracht van de Senaat blijft op de voorgrond staan. Er kondigt zich een nieuw belangrijk feit aan: het voorzitterschap van de Organisatie voor veiligheid en samenwerking in Europa (OVSE) in 2006. Van 3 tot 7 juli 2006 zal het federaal Parlement gastheer en organisator zijn van de jaarlijkse zitting van de parlementaire Assemblee van de OVSE.

Het mag dus duidelijk zijn dat de Senaat zijn taak in het maatschappelijk debat opneemt en wetgevend werk van hoog gehalte verricht, ook in de meest complexe materies. Ik wens u allen veel leesplezier!

Anne-Marie Lizin
Voorzitter van de Senaat

Eindelijk nieuw Wetboek strafprocesrecht

Tien vragen aan commissievoorzitter Hugo Vandenberghe (CD&V) na de goedkeuring in de commissie Justitie

Wat betekent dit nieuwe wetboek voor de gewone burger die met het gerecht in aanraking komt?

In de eerste plaats: rechtszekerheid over zijn rechten en plichten. Op dit ogenblik is er geen echt wetboek meer. Er zijn enkel verspreide teksten en een basistekst van 1808. Ten tweede: de betichte of het slachtoffer kan meer tussenkomen of informatie vragen in de loop van het onderzoek. Het wordt sneller duidelijk wanneer zijn zaak voorkomt. Ook zal hij zich meer bij het proces betrokken voelen in plaats van op het einde met het resultaat te worden geconfronteerd.

Zal deze mogelijkheid om tussen te komen niet leiden tot vertragingen?

Integendeel zelfs, de procedure wordt versneld. Op dit ogenblik kunnen de betrokken partijen nog inlichtingen of bijkomende onderzoeksgegevens vragen op het einde van het onderzoek. Bovendien is er een wereld van verschil tussen een aanvullend onderzoek drie maanden of

twee jaar na de feiten. Op een vroeger tijdstip is het veel efficiënter en wordt de waarheid beter geïdentificeerd.

Werden er veiligheidsmechanismen ingebouwd om verjaring of een overschrijding van de redelijke termijn te vermijden?

Ja, want het parket kan dergelijke vragen afwijzen en tegen beslissingen van het parket tijdens het opsporingsonderzoek is geen hoger beroep mogelijk.

De actievere tussenkomst van slachtoffer en dader was reeds in het Octopusakkoord (zie ook blz. 12) en in de 'kleine Franchimont' opgenomen. Waarin schuilt dan de vernieuwing?

Zoals gezegd, wordt de procedure efficiënter gemaakt. Daarnaast wordt het beginsel verder uitgewerkt en veralgemeend. De bevoegdheden van de partijen worden ook nauwkeuriger omschreven. Er wordt nog meer rekening gehouden met de maatschappelijke evolutie inzake de rol van het openbaar ministerie,

het slachtoffer en de dader. Een autoritair gevoerd niet-tegensprekelijk onderzoek is niet meer van deze tijd.

Met het nieuwe wetboek wil de Justitiecommissie een nieuwe cultuur inluiden in het voordeel van een loyaal strafproces. Hoe ziet u dit concreet?

Het is niet omdat de wet iets formeel toelaat, dat je het in alle omstandigheden kan gebruiken. Wie op de procedure speelt, gaat in tegen de procesloyauteit. Ik geef een voorbeeld. De betichte heeft inzage in een dossier. Wanneer hij vindt dat er aanvullende onderzoeksgegevens nodig zijn, dan moet hij dit vragen op het ogenblik dat hij kennis neemt van het probleem. Dit is niet hetzelfde als zijn vragen in het achterhoofd houden en ze op het einde van het onderzoek stellen om tijd te winnen. Wij willen dat het onderzoek zo goed mogelijk vooruitgaat.

Hugo Vandenberghe (CD&V)

In het kader van een eerlijk proces is het ook belangrijk dat men de sanctie voor het niet naleven van een welbepaalde procedureregeling kent. Blijkbaar is het soms onduidelijk wanneer dit tot nietigheid (d.w.z. ongeldigheid) leidt ?

Inderdaad, de regeling van de nietigheden gebeurt te veel à la carte en in functie van de uitspraak. Nu hebben we in het wetboek een regeling uitgewerkt waarbij substantiële van niet-substantiële nietigheden worden onderscheiden.

Substantiële nietigheden zijn strijdig met de openbare orde en gaan in tegen fundamentele rechten zoals de bescherming van de woning, de fysieke integriteit en de privacy. Een inbreuk hiertegen tijdens een onderzoekshandeling heeft de nietigheid ervan tot gevolg.

Daarnaast zijn er regels die pas tot nietigheid leiden wanneer de rechten van verdediging van de partijen effectief worden geschaad. Stel: in een bepaalde zaak worden de stukken niet op tijd ingediend, maar de partijen konden er wel kennis van nemen en alle rechtsmiddelen gebruiken. Hier worden geen belangen geschaad en is er dus geen nietigheid. Dit

was nu reeds voorzien voor de gerechtelijke procedure, maar het bestond nog niet in het strafprocesrecht.

Voor het gerechtelijk onderzoek wordt er voorgesteld een persoonlijkheidsdossier van de betichte in het leven te roepen. Gebeurde dit dan nog niet ?

Toch wel, maar enkel voor grote zaken. Het zou echter systematisch moeten gebeuren. In een rechtstaat is straf iets persoonlijk. Bepaalde feiten leiden immers niet altijd tot dezelfde straf, omdat de rechter rekening houdt met factoren als de persoonlijkheid van de veroordeelde, het gevaar dat hij betekent voor de samenleving of zijn strafregister.

Er komen ook vernieuwingen in het vlak van de rechtspleging. De Raadkamer zou meteen over de zaak ten gronde kunnen beslissen in plaats van door te verwijzen.

We willen deze mogelijkheid uitbreiden om de werklast van de correctionele rechtbanken te verminderen. In 'gemakkelijke' zaken kan men zo tijd winnen en kosten besparen. De betichte moet wel akkoord gaan. Hij verzaakt namelijk aan

een graad van behandeling waarop hij eigenlijk recht had.

De invoering van de proceduremiddelen moet reeds op de inleidende zitting gebeuren. Wat is hiervan het voordeel ?

De procedurebetwistingen zullen inderdaad op de inleidende zitting moeten worden geregeld, op straffe van verval. De bedoeling is opnieuw om geen vertragen op te lopen in de loop van het geding.

U stelt ook voor om afzonderlijk te laten pleiten omtrent de schuldvraag en omtrent de straf.

Dit is slechts een voorstel. Het lijkt soms geforceerd om tegelijk voor de onschuld van een cliënt te pleiten én voor de straf die hij zou oplopen indien hij toch schuldig verklaard wordt. Dit kan wegen op de geloofwaardigheid van het pleidooi. In bepaalde ingewikkelde processen kan zo een splitsing nuttig zijn. De rechter beslist hier soeverein over. ■

www.senaat.be - wetgevingsdossier nr. 3-450

Behoud van Assisen en volksjury

In het Hof van assisen wordt de burger rechtstreeks betrokken bij de rechtspraak over de zwaarste misdrijven. De jury wordt beschouwd als een van de grondwettelijke pijlers van de democratie. Toch ligt het Hof van assisen onder vuur.

Tijdens een assisenproces wordt het gerechtelijk onderzoek volledig overgedaan en alle betrokkenen komen opnieuw aan het woord. De procedure is bijna zuiver mondeling. Critici vinden dit te tijdrovend en te duur. Zij vrezen ook dat de procedure niet altijd garant staat voor een kwaliteitsvolle justitie. Er gaan stemmen op om assisen af te schaffen en de soevereine jury te vervangen door een systeem met 2 beroepsrechters en 3 lekenrechters.

De leden van de commissie Justitie van de Senaat gaan hier niet mee akkoord.

Dit bleek bij de bespreking van het Wetboek van strafprocesrecht. Alle commissieleden zijn inderdaad voorstander van het behoud van assisen. Volgens commissievoorzitter **Hugo Vandenberghe** (CD&V) is het Hof van assisen dusdanig ingeburgerd dat er geen betwisting bestaat over de legitimiteit ervan.

berghe (CD&V) is het Hof van assisen dusdanig ingeburgerd dat er geen betwisting bestaat over de legitimiteit ervan.

Een overzicht van de standpunten van de leden van de commissie Justitie over een aantal kernpunten :

Nathalie de T' Serclaes (MR)

Clotilde Nyssens (cdH)

Luc Willems (VLD)

1. De juryleden oordelen volgens hun innerlijke overtuiging. Moet de beslissing over de schuldvraag voortaan worden gemotiveerd en zijn er beroepsrechters in de jury nodig ?

“De motivering is noodzakelijk, de samenstelling van de jury moet daarvoor echter niet worden gewijzigd.”

“Men behoudt beter de bestaande jury. Indien het principe van de innerlijke overtuiging wordt gehandhaafd en de gezworenen uit leken bestaan, kan men moeilijk de motiveringsplicht opleggen. De motivering vormt evenwel een fundamentele waarborg voor een eerlijk proces (artikel 6 Europees Verdrag voor de rechten van de mens). De jury moet dus kunnen uitleggen wat er aan de grondslag ligt van haar innerlijke overtuiging. Er moet dan een inspanning worden geleverd op het vlak van de toelichting die aan de gezworenen wordt gegeven.”

“Zolang de juryrechtspraak in de Grondwet voorzien is, willen wij deze behouden en de lijn consequent doorzetten. Indien men een beroepsmagistraat zou toevoegen aan de jury, zal deze de discussie naar zich toetrekken. De schuldvraag blijft best uitsluitend behandeld door de jury. Motivering bij de beslissing over de schuldvraag is dan moeilijk haalbaar. Wel zou men kunnen overwegen de motivering bij de straftoemeting te verplichten.”

2. Moet er een evenwicht tussen mannen en vrouwen zijn in de jury ? Moeten de leeftijdsgrenzen van 30 en 60 jaar worden behouden ?

“Ik ben voor een evenwicht tussen mannen en vrouwen binnen de jury. De leeftijdsgrenzen van 30 en 60 jaar stel ik in vraag. Gezien de stijging van de levensduur is dit te laag.”

“Een evenwicht tussen mannen en vrouwen opleggen is irrelevant. De leeftijdsgrenzen van 30 en 60 jaar mag worden behouden. De leeftijdsgrenzen van 30 en 60 jaar zou men kunnen optrekken.”

“Een evenwicht tussen mannen en vrouwen binnen de jury is irrelevant. Het compliceert de samenstelling. Enige levenservaring is noodzakelijk ; de minimumleeftijd kan dus worden behouden op 30 jaar of eventueel verlaagd worden tot 25. De maximumleeftijd is minder relevant en kan worden opgetrokken.”

3. Kan men de procedure verlichten door bijvoorbeeld een beperkende lijst op te stellen van de misdrijven die door assisen moeten worden behandeld ? Moeten getuigenissen die niets bijbrengen of waarover geen discussie bestaat worden beperkt ?

“Een shortlist van strafbare feiten die voor het Hof van assisen kunnen worden gebracht, moet worden opgesteld. Een verlichting van de procedure is eveneens nodig.”

“Wat de bevoegdheid betreft, moeten geen wijzigingen worden aangebracht. Er moet vooral gewerkt worden aan de verlichting en de verkorting van de procedure. Ik ben bijvoorbeeld voor een wijziging in het vlak van de beperking van de getuigenissen, eventueel via een schriftelijke procedure.”

“Ik kan instemmen met een mogelijkheid tot verwijzing naar de correctionele rechtbank. De bedoeling moet echter blijven dat zeer zware delicten naar het Hof van assisen gaan. Een beperking van de lijst van de getuigen lijkt mij moeilijk haalbaar. Men zou het verhoor van de getuigen wel eenvoudiger kunnen maken, door bijvoorbeeld een beperking in tijd voor te stellen. Gelet op de rechten van de verdediging, lijkt een beperking evenwel weinig haalbaar.”

Marie-José Laloy (PS)

“Motivering van de beslissing over de schuldvraag is aange-
wezen. De jury moet worden
samengesteld uit 9 gezwore-
nen en 3 beroepsrechters.”

Fauzaya Talhaoui (sp.a-Spirit)

“Persoonlijk voel ik wel iets
voor een motivering van de
beslissing over de schuldvraag,
zeker in geval van verstek.”

Hugo Vandenberghe (CD&V)

“Moet men motiveren bij de
beslissing over de schuldvraag
of kan men de motivering uit-
stellen, zoals in Italië? Indien
men aanneemt dat de jury be-
slist in eer en geweten, moet
men de externe invloed tot
een absoluut minimum beper-
ken en is de aanwezigheid van
beroepsmagistraten niet wen-
selijk. Het uitstel van de moti-
vering tot bij de beslissing over
de strafmaat vormt een goede
oplossing.”

“Het evenwicht mannen-vrou-
wen is geen conditio sine qua
non, maar men moet wel
trachten een evenwicht te be-
reiken. Dit mag echter geen
rem zijn bij de samenstelling
van de jury. De bedoeling van
de jury is dat deze een goede
vertegenwoordiging is van de
bevolking. Men moet wel over
een zekere levenservaring be-
schikken om in de jury te kun-
nen zitten. Te jong is niet
goed. De grens van 60 jaar
mag worden opgeheven.”

“Het evenwicht tussen man-
nen en vrouwen binnen de ju-
ry is niet relevant. De verhou-
dingen lijken trouwens in de
praktijk goed te worden bena-
derd. De minimumleeftijd kan
eventueel worden verminderd
tot 27 jaar (minimumleeftijd
van de magistraten). De grens
van 60 jaar mag worden opge-
heven.”

“Het evenwicht tussen man-
nen en vrouwen is geen abso-
lute regel. Wel kan men een
soort beleidsregel uitvaardigen
waarbij men stelt dat bijvoor-
beeld gepoogd wordt dat min-
stens een derde van de gezwore-
nen van het andere geslacht
moet zijn. De samenstelling
volgens de generaties van de
jury is echter ook belangrijk.
De maximumgrens moet min-
stens worden opgetrokken tot
65 à 70 jaar, of zelfs onbeperkt.
De minimumgrens kan even-
tueel worden verlaagd tot 27
jaar.”

“Verwijzing naar de correctie-
nele rechtbank in uitzonderlijke
gevallen kan. Wat de beper-
king van de te verhoren getui-
gen betreft, vraag ik mij af hoe
men de relevantie van de ge-
tuigen kan vaststellen. Vereen-
voudiging is nodig, maar be-
perking lijkt moeilijk.”

“Inzake verwijzing naar de
correctie nele rechtbank ben ik
voorstander van het opstellen
van een shortlist. Een beper-
king van de lijst van de getui-
gen zal leiden tot problemen
met de rechten van de verde-
diging.”

“Een shortlist van zaken die
altijd voor het Hof van assisen
dienen te worden gebracht,
moet worden opgesteld. Wat
de beperking van de getuigen
tot de pertinente getuigen be-
treft, zou men kunnen voor-
zien dat het parket en de ver-
dediging overleggen over een
lijst.” ■

Drie wijzigingen

In het wetsvoorstel hou-
dende het Wetboek van
strafprocesrecht werd de
procedure voor het hof van
assisen grotendeels behou-
den. De commissie Justitie
nam uiteindelijk drie wijzi-
gingen op :

- in een veroordelend arrest
moet de schuldvraag wor-
den gemotiveerd ;
- de burgerlijke partij kan
ook gezworenen wraken ;
- men moet ten minste 27
jaar en minder dan 65 jaar
oud zijn om deel te kun-
nen uitmaken van een as-
sisenjury (nu nog 30 jaar
en 60 jaar).

De voltallige Senaat en de
Kamer van Volksvertegen-
woordigers moeten deze
wijzigingen nog bespreken.

Arbitragehof wordt Grondwettelijk hof

Het Arbitragehof zal binnenkort wellicht Grondwettelijk hof worden genoemd. Die keuze werd gemaakt bij de stemming over de verklaring tot herziening van de Grondwet tijdens de zittingsperiode 1999-2003. In april 2005 keurde de Senaat een voorstel van naamswijziging goed dat was ingediend door Senaatsvoorzitter **Anne-Marie Lizin** (PS) en de senatoren **Fauzaya Talhaoui** (sp.a-Spirit), **Hugo Vandenberghe** (CD&V) en **Francis Delpérée** (cdH).

Het voorstel tot grondwetsherziening betekent een nieuwe mijlpaal in de nog jonge geschiedenis van het Arbitragehof. De grondwetgever kent het Hof immers de lang verwachte naam toe van Grondwettelijk hof. Deze naamswijziging bekrachtigt de evolutie die het Arbitragehof sinds zijn oprichting in

Bevoegdheden

De benaming Arbitragehof verwijst naar de oorspronkelijke opdracht van het hof. Het hof moet immers de conflicten beslechten tussen de federale staat, de gemeenschappen en de gewesten. Het oordeelt of het grondwettelijk gezien de federale staat, de gemeenschappen of de gewesten zijn die regels mogen uitwerken omtrent een bepaalde aangelegenheid.

Sinds 1988 ziet het hof ook toe op de naleving van het gelijkheidsbeginsel, het verbod op discriminatie en de rechten en vrijheden inzake onderwijs. Deze beginselen worden door de Grondwet gewaarborgd. Ook de gewone burger kan zich tot het hof wenden. Hij moet dan wel kunnen aantonen persoonlijk, rechtstreeks en ongunstig geraakt te kunnen worden door de norm die hij aanvecht.

In 2003 werd de toetsingsbevoegdheid van het hof verder uitgebreid tot alle bepalingen van de Grondwet over de rechten van de Belgen en de vreemdelingen die in België verblijven. ■

www.arbitrage.be

1980 heeft ondergaan. Het gaat vooral om de wijze waarop het Hof de in 1988 en 2003 verleende uitbreiding van zijn bevoegdheden heeft ingevuld en gaandeweg is uitgegroeid tot een echt Grondwettelijk hof. Het Arbitragehof

verdient dan ook de naam die bij dat profiel hoort.

Het voorstel tot herziening werd eenparig aangenomen en aan de Kamer van volksvertegenwoordigers overgezonden. ■

Oprichting strafuitvoeringsrechtbanken

Beslissingen over de voorwaardelijke invrijheidstelling van een veroordeelde worden op dit ogenblik genomen door de commissies voor voorwaardelijke invrijheidsstelling. De strafuitvoeringsrechtbanken (SRB) – die een belangrijk onderdeel vormen van het zogenaamde Octopusakkoord (zie blz. 12) – komen in de plaats van deze commissies.

De nieuwe rechtbanken zullen ook toezien op de strafuitvoering. Daarnaast beslissen zij – en niet langer de minister van Justitie – over de voorlopige invrijheidstelling. Verder is het de bedoeling de regels inzake strafuitvoering uit de ministeriële omzendbrieven te vervangen door een duidelijk wettelijk kader.

De SRB bestaan uit een rechter, die voorzitter is, en twee assessoren (bijzitters). Een van beiden is gespecialiseerd in gevangeniszaken, de andere in sociale reï-

tegratie. Wanneer de gedetineerde tot 3 jaar cel of minder werd veroordeeld, beslist de voorzitter alleen. Er is geen hoger beroep mogelijk.

Het openbaar ministerie (OM) of parket krijgt een belangrijkere rol in het vlak van de strafuitvoering. De substituut-procureurs bereiden mee de dossiers voor en nemen initiatieven over de follow-up van de voorwaardelijke invrijheidstelling. Het OM kan een aanpassing, opschorting of herroeping van een maatre-

gel vragen aan de SRB, bijvoorbeeld wanneer de veroordeelde de voorwaarden niet naleeft of opnieuw een misdrijf begeeft.

Dit wetsontwerp werd op 15 juli 2005 door de Senaat aangenomen en wordt nu door de Kamer behandeld. ■

www.senaat.be -
wetgevingsdossier nr. 3-1127

Nieuwe gevangenis van Hasselt

Verregaande bescherming van bronnengeheim journalisten

In een democratische samenleving doen de media meer dan informatie verstrekken. Ze vervullen ook een rol als waakhond van die democratie. Een journalist mag niet enkel aangewezen zijn op officiële informatie. Hij moet ook met vertrouwelijke bronnen (lekken, informanten, klokkenluiders,...) kunnen werken.

Het Europees hof voor de rechten van de mens onderstreepte in 1996 het belang van verregaande bronbescherming: 'Bescherming van de journalistieke bronnen is een van de basisvoorwaarden voor persvrijheid (...). Zonder dergelijke bescherming kunnen bronnen afgeschrikt worden om de pers te helpen het publiek voor te lichten over zaken van algemeen belang'.

Kamer zette eerste stap

Het wetsontwerp dat op 6 juni 2004 in de Kamer werd aangenomen, verleende aan journalisten reeds het recht om vertrouwelijke informatiebronnen te verzwijgen. Justitie of politie kan hen er niet toe dwingen informatie vrij te geven die kan leiden tot identificatie van informanten. Journalisten mogen weigeren hun medewerking te verlenen aan een onderzoek. Opsporings- of onderzoeksmaatregelen

zoals fouilleringen, huiszoekingen, inbeslagname en telefoontap met het oog op het blootleggen van journalistieke informatiebronnen, zijn verboden.

Enkel in uitzonderlijke omstandigheden kan de rechter journalisten toch verplichten bepaalde informatie vrij te geven. Dit is het geval wanneer ernstige misdrijven kunnen worden voorkomen,

Philippe Mahoux (PS)

waarbij de fysieke integriteit van een of meer personen wordt bedreigd. Deze informatie mag bovendien op geen enkele andere manier kunnen worden verkregen.

Nog sterkere bescherming nodig

Onder impuls van fractievoorzitter **Philippe Mahoux (PS)** breidde de Senaat het toepassingsgebied van de wet uit tot (losse) redactiemedewerkers en correspondenten.

Er werd ook toegevoegd dat journalisten niet meer kunnen worden vervolgd voor medeplichtigheid indien ze gebruik maken van informatie die afkomstig is van een schending van het beroepsgeheim door bijvoorbeeld een advocaat of een geneesheer.

In het wetsontwerp van de Kamer zou het bronnengeheim niet gelden voor informatie over feiten die onder de terrorismewetgeving vallen. Deze bepaling werd door de Senaat verduidelijkt en is enkel nog van toepassing voor inbreuken op de terrorismewetgeving die een ernstige bedreiging opleveren voor de fysieke integriteit van één of meer mensen.

De Algemene Vereniging van Beroepsjournalisten in België (AVBB) liet alvast optekenen in de krant *De Tijd* dat ze verheugd is dat de Senaat de tekst nog verbeterde en dat de Kamer die verbeteringen heeft overgenomen. ■

www.senaat.be - wetgevingsdossier nr. 3-670

Verkrachters beter opsporen

België loopt achter inzake de ontwikkeling van een nationale DNA-gegevensbank voor de opsporing van seksuele misdadigers. In 2003 werd voor slechts 42% van de ingediende klachten de dader van de seksuele agressie gevonden. Dit aantal kan volgens de senatoren **Marie-José Laloy** (PS) en **Jeannine Leduc** (VLD) stijgen indien de nieuwe wetenschappelijke technieken kunnen én mogen worden gebruikt.

Op woensdag 2 februari 2005 lichtte de multidisciplinaire werkgroep Verkrachting tijdens een colloquium in de Senaat een aantal voorstellen toe voor de betere opsporing van seksuele delinquenten. Naast de senatoren Laloy en Leduc maken ook politiemensen, psychologen en criminologen deel uit van de werkgroep.

DNA-gegevensbank vereenvoudigen en centraliseren

Het belangrijkste voorstel gaat over de uitbouw van een nationale DNA-gegevensbank. De werkgroep pleit voor de vereenvoudiging en versnelling van de administratieve procedure voor het gebruik van de databank en de vergelijken van de DNA-analyse. Niet enkel veroordeelden, maar ook verdachten van seksuele misdrijven moeten volgens hen worden opgenomen. Alle gegevens worden vervolgens gecentraliseerd bij het Nationaal Instituut voor de Statistiek. Dit vergelijkt systematisch de geregistreerde DNA-profielen. Alleen de onderzoeksrechter of het openbaar ministerie krijgt toegang tot de identiteitsgegevens.

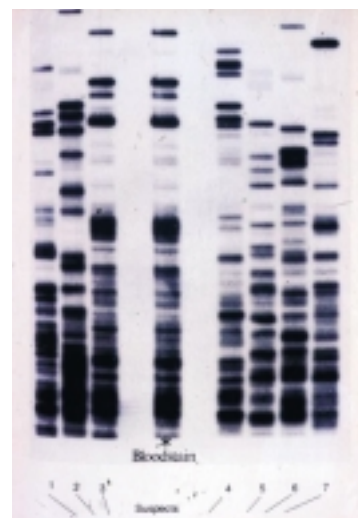
Gevaar voor privacy ?

De senatoren zijn zich bewust van het gevaar van mogelijke schendingen van de privacy, maar wijzen erop dat er enkel

DNA-segmenten worden gebruikt waaruit geen fysiologische, morfologische of erfelijke informatie kan worden gehaald. Indien in de loop van de procedure blijkt dat iemand onmogelijk de dader kan zijn, wordt zijn profiel onmiddellijk gewist. Zij beklemtonen ook dat met deze methode niet alleen criminelen kunnen worden geïdentificeerd, maar dat ook de onschuld van een verdachte kan worden bewezen.

De senatoren **Marie-José Laloy** (PS) en **Jeannine Leduc** (VLD) dienden een wetsvoorstel in om de nodige wetswijzigingen door te voeren. ■

www.senaat.be -
wetgevingsdossier nr. 3-1363

DNA-profiel

Katholieke Universiteit Leuven

Marie-José Laloy (PS)

Jeannine Leduc (VLD)

Evaluatie door de commissie Binnenlandse zaken

De commissie Binnenlandse zaken en Administratieve aangelegenheden maakte een grondige evaluatie van de politiehervorming. Met het oog op een betere werking van de politiediensten formuleerde ze een rits aanbevelingen.

Lokale en federale politie

De hervormde geïntegreerde politiedienst is gestructureerd op 2 niveaus, namelijk de lokale politie en de federale politie. Deze twee pijlers zijn elk autonoom en afhankelijk van verschillende overheden. Tussen de twee bestaan nochtans heel wat bindingen zoals wederzijdse ondersteuning, aanwerving en organisatie van gezamenlijke opleidingen.

De lokale politie staat heel dicht bij de burger en is actief op een klein grondgebied (één of meerdere gemeenten).

De federale politie voert gespecialiseerde bovenlokale opdrachten uit en biedt ondersteuning aan de lokale politiediensten.

De commissie, die wordt voorgezeten door senator **Ludwig Vandenhove** (sp.a-Spirit), organiseerde hoorzittingen met de belangrijkste betrokkenen. Tijdens de bespreking van de aanbevelingen kwamen twee belangrijke thema's aan bod: de bijkomende taken voor de lokale politie en de financiële weerslag hiervan op de gemeentefinanciën, en het behoud van de Algemene reserve van de federale politie in Brussel.

De opvolging van deze aanbevelingen wordt besproken met minister van Binnenlandse zaken Patrick Dewael. Hij brengt hierover op regelmatige tijdstippen verslag uit in de commissie. ■

www.senaat.be - wetgevingsdossier nr. 3-566

Federale politie : Lavinia Wouters

Octopusakkoord en hervorming van politie en justitie

Na de zaak Dutroux besliste de politieke wereld het politie- en justitielandschap ingrijpend te hervormen. Over de grenzen van meerderheid en oppositie heen werd op 24 mei 1998 het zogenaamde Octopusakkoord ondertekend in de Senaat.

Dit leidde ertoe dat er een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, werd opgericht. Op lokaal niveau zou er nog slechts één politie zijn, namelijk de lokale politie. Nationaal kwam er een federale politie. Enkel een geïntegreerde politie bleek namelijk een oplossing te kunnen bieden voor de rechtshandhaving, de handhaving van de openbare orde en de conflicten en spanningen tussen de verschillende politiediensten.

In het vlak van justitie werd onder meer het parket grondig hervormd. Tevens werd de Hoge Raad voor de Justitie (HRJ) opgericht. Deze vervult een brugfunctie tussen de burger en het gerecht. De bedoeling was het vertrouwen van de burger in justitie te herstellen. De HRJ behandelt klachten van burgers over justitie, ziet toe op de werking van het gerecht en formuleert beleidsadviezen. Hij moet tevens zorgen voor een objectief en gedepolitiseerd aanwervingsbeleid in de magistratuur. ■

De voorstellen in een notendop

De Senaatscommissie wil dat men verder werk maakt van

- de vereenvoudiging van het politiestatuut
- de vermindering van de administratieve taken
- de verhoging van de zichtbaarheid van de politie in het straatbeeld
- de verbetering van de samenwerking tussen politiezones en met de federale politie
- het behoud van de Federale reserve in Brussel

Federale politie : Lavinia Wouters

Federale politie : Jocelyn Balcaen

- de eerbiediging van de budgettaire neutraliteit van de gemeenten
- de verdere informatisering en het compatibel maken van het informaticanetwerk
- de vrijmaking van voldoende middelen voor het sociaal secretariaat
- de versterking van gespecialiseerde politiediensten voor terrorismebestrijding
- de eenmaking van politieopleidingen. ■

Betere communicatie over politiestatistieken

Senator **Ludwig Vandenhove** (sp.a-Spirit) vindt het belangrijk in alle openheid te communiceren met de burger over veiligheids- en criminaliteitsgegevens. Een open communicatie verhoogt naar zijn mening het veiligheidsgevoel van de inwoners enorm. Dit kan er eveneens toe bijdragen dat indianenverhalen uit de wereld worden geholpen. Naast de criminele feiten en gebeurtenissen moet ook de oplossingsgraad die de politie bereikt, meegedeeld worden.

Vandenhove is ook voorstander van eenvormige regels en principes voor de opmaak van criminaliteitscijfers voor gans België. Zijn wetsvoorstel verplicht de korpschef ertoe na elk dienstjaar een verslag over de werking van zijn korps voor te leggen aan de burgemeester of het politiecollege. Die nemen dan de nodige maatregelen om dit jaarverslag bekend te maken. De bevolking kan in elk gemeentehuis binnen de zone het verslag raadplegen.

Het voorstel wordt nog behandeld door de Kamer van volksvertegenwoordigers. ■

www.senaat.be - wetgevingsdossier nr. 3-133

Ludwig Vandenhove (sp.a-Spirit)

Comité P, Kamer en Senaat onderzoeken politiehervorming

Het Vast Comité van Toezicht op de Politiediensten (Comité P) controleert of de politie de rechten van de burger niet schendt en ziet toe op de coördinatie en de doelmatigheid van de politiediensten. Op 26 september 2005 nam het Comité P samen met de begeleidingscommissies van Kamer en Senaat de belangrijkste pijnpunten van de politiehervorming onder de loep.

Enkele jaren geleden startte de federale politie met de implementatie van het communicatiesysteem ASTRID. Met dit project wil men de dispatching van de politiediensten optimaliseren. Het project kan een grote meerwaarde bieden voor de eengemaakte politie. Het is echter nog onduidelijk wat de financiële gevolgen van dit project zullen zijn voor de lokale politiekorpsen. Alle patrouillewagens uitrusten met het vereiste satellietcommunicatiesysteem is bijvoorbeeld zeer duur. Ook blijken de operationele behoeften en de personeelsbezetting van de korpsen wel eens te verschillen. Dit

maakt het uiteraard moeilijker om snel vooruitgang te boeken.

Informatiedoorstroming

De lokale politiekorpsen dienen hun gegevens snel en correct door te geven aan arrondissementele informatiekruispunten. Dit is belangrijk omdat deze informatie wordt gebruikt voor de nationale gegevensbank. Diverse overheidsdiensten putten informatie uit deze gegevensbank om bijvoorbeeld screenings uit te voeren.

Volgens **Anne-Marie Lizin** (PS) is er, zeven jaar na de politiehervorming, nog steeds een probleem rond de verwerking en doorstroming van de zachte informatie. Met zachte informatie bedoelt men informele informatie die niet onmiddellijk bruikbaar is in een gerechtelijk onderzoek maar die nuttig kan zijn voor andere dossiers.

Samenwerking met privé-sector

Bepaalde politietaken aan de privé-sector uitbesteden kan, maar dit moet wel ge-

controleerd worden door de overheid. Zo zijn bijvoorbeeld verdere afspraken nodig over de politiebewaking van geldtransporten en de bewaking van woonwijken. Er moet worden verduidelijkt wat privé-firma's mogen doen en wat niet. Kunnen zij bijvoorbeeld zelf een wijk be-

waken en die afsluiten of moeten ze hiervoor de overheidsdiensten contacteren ?

Tucht

Momenteel bestaan er nog een te uiteenlopende rechtspraak inzake de tucht-

straffen voor politieagenten die in de fout gaan. Naargelang de tuchtoverheid worden dezelfde feiten niet tuchtrechterlijk vervolgd, soms worden ze licht bestraft, soms geven ze aanleiding tot een zware straf. Ook hier is er nood aan algemene bindende afspraken. ■

Privatisering van de veiligheid

Steeds meer en steeds zichtbaarder schakelen ondernemingen private bewakingsfirma's in om de veiligheid te waarborgen. Zelfs stadsbesturen doen dat. De burger krijgt ook te maken met stadswachten, stewards, parkwachters en private bewakingsagenten.

Ons land telt momenteel 37.000 politie-mensen. Daarnaast zijn er reeds 18.000 personeelsleden actief in private bewakingsfirma's. 'Deze privatisering van de veiligheid gebeurt zonder dat het parlement een fundamenteel debat heeft gevoerd over het kerntakenpakket van de politie', klaagt senator **Ludwig Vandenhove** (sp.a-Spirit).

Daarom organiseerde hij op 8 juni 2005 als voorzitter van de commissie Binnenlandse en Administratieve aangelegenheden, samen met de Federale overheidsdienst Binnenlandse zaken en de uitgeverij Politeia, een druk bijgewoond

colloquium over de kerntaken van de politie. Eens deze immers bepaald zijn, kan men kiezen welke taken kunnen worden uitgevoerd door private beveiligingsfirma's.

Hoe dan ook moet men misbruiken vermijden. Zo wijst Ludwig Vandenhove op een bepaalde gemeente waar de private beveiligingsfirma 60 procent krijgt van de opbrengsten

Federale politie : Jocelyn Balcaen

Federale politie : Lavinia Wouters

van de parkeerboetes. 'Dan is de verleiding toch wel erg groot om meedogenloos zo veel mogelijk hoge boetes uit te schrijven. Dit heeft niets met het algemeen belang en de verkeersveiligheid te maken, wel met de winst van een bedrijf.'

Aan de hand van de bevindingen van het colloquium werkt de commissie een duidelijk en rechtvaardig wetsvoorstel uit. ■

Strijd tegen terrorisme

De strijd tegen het terrorisme blijft brandend actueel. Via zijn begeleidingscommissie van het Vast Comité van toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten (Vast Comité I) oefent de Senaat parlementair toezicht uit over de inlichtingendiensten. Het afgelopen jaar werden meerdere malen ervaringen uitgewisseld met binnen- en buitenlandse autoriteiten en deskundigen.

Zo was er op 25 en 26 oktober 2004 in Brussel het internationale parlementair colloquium over 'de regularisatie van het recht in de strijd tegen het internationaal terrorisme en de harmonisatie van de nationale wetgevingen'. Het colloquium werd gezamenlijk voorgezeten door Senaatsvoorzitter **Anne-Marie Lizin** (PS) en Sergueï Mironov, Voorzitter van de Russische Federatieraad.

Samen met de Belgische, Russische en andere internationale specialisten terzake legden de deelnemers een gezamenlijke verklaring af. Ze willen het harmoniseringsproces van de nationale wetgeving opvoeren en wetten aannemen zodat zowel terroristen als al wie terrorisme steunt voor het gerecht worden gebracht, in overeenstemming met de internationale wetgeving.

Hoe komen terroristenlijsten tot stand ? Wat wordt ermee gedaan ?

Zijn de basisrechten van die personen in gevaar ? Kunnen zij hoger beroep aantekenen ? Deze en vele andere vragen kwamen aan bod tijdens een seminarie op 12 juli 2005.

Er bestaan vier terroristenlijsten. De Verenigde Naties hebben er een inzake het netwerk rond de Taliban en Al-Qaeda. De Europese Unie beschikt over een aanvullende lijst, maar ook over een geheime lijst van de politie- en inlichtingendiensten. Tenslotte is er de lijst van Binnenlandse zaken met personen en organisaties die een gevaar voor de openbare orde kunnen vormen.

Publicatie op de VN-lijst betekent voor de betrokken persoon of organisatie het toegangsverbod tot de Schengenlanden (zie

kader), verbod op wapenbezit en bevestiging van financiële tegoeden.

De lijsten roepen echter de nodige vragen op. De deskundigen legden uit dat de schrijfwijze van Arabische namen wel eens van land tot land kan verschillen, dat er nogal wat aliassen worden gebruikt en dat de identiteitsgegevens op de lijsten soms onvolledig zijn. Vaak opereren terroristen ook onder een schuilnaam. Dit heeft zelfs al geleid tot misverstanden waarbij vliegtuigen onterecht geen toegang kregen tot het luchtruim van een land.

Senator **Hugo Vandenberghe** (CD&V) vindt dat ook de rechtsgevolgen moeten worden bekeken, zoals bijvoorbeeld de mogelijkheid voor de burger om zijn aanwezigheid op een lijst te betwisten.

Alain Chouet, een Franse deskundige inzake internationale terrorismenetwerken, wees erop dat de politiediensten de echtheid van een document controleren, maar niet de ware identiteit van de persoon. Een ander probleem is volgens hem dat de lijsten enkel gegevens bevatten over personen die reeds in verband gebracht werden met terrorisme. Inlichtingendiensten moeten terrorisme ook kunnen voorkomen. ■

Schengen-landen

Het Akkoord van Schengen (Luxemburg) regelt het vrij verkeer van personen. In 13 EU-lidstaten¹, IJsland en Noorwegen wordt dit akkoord toegepast. Met het Schengen-akkoord schafte men de grenscontroles af aan de binnengrenzen. De daadwerkelijke controles gebeuren aan de buitengrenzen.

Met het Schengen-visum kan men in het gehele Schengen-grondgebied rondreizen (weliswaar maximum 90 dagen per half jaar). In het gemeenschappelijke visumbeleid maakt men een onderscheid tussen landen waar de onderdanen aan visumplicht zijn onderworpen en landen waar de onderdanen hiervan zijn vrijgesteld.

Enkele belangrijke maatregelen die voortvloeien uit het akkoord:

- * de scheiding van reizigers uit de Schengen-ruimte en die van buiten deze zone op luchthavens en in havens;
- * de coördinatie tussen administraties om de grenzen te bewaken ;
- * de vastlegging van bepalingen voor asielaanvragen (de asielzoeker valt onder de regelgeving van het land waar hij de Schengen-ruimte binnenkomt);
- * de invoering van een recht om personen tot buiten het nationale grondgebied te schaduwen of te vervolgen;
- * de versterking van de samenwerking van justitieautoriteiten via een regeling voor een snellere uitlevering en een beter systeem om de uitvoering van straffen door te geven. ■

¹ België, Denemarken, Duitsland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Italië, Luxemburg, Nederland, Oostenrijk, Portugal, Spanje en Zweden

Guantánamo-rapport voor OVSE

In februari 2005 werd Senaatsvoorzitter **Anne-Marie Lizin** (PS) door de Parlementaire Assemblée van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) aangewezen als speciaal vertegenwoordiger voor Guantánamo

(Amerikaanse legerbasis op Cuba). Hier bevindt zich een Amerikaanse gevangenis waar terrorismeverdachten worden vastgehouden. Begin juli 2005 was het verslag van de Senaatsvoorzitter af.

Anne-Marie Lizin beseft dat de Amerikaanse autoriteiten voor een dilemma staan tussen de nationale en mondiale veiligheid enerzijds en lange procedures anderzijds. Toch pleit zij voor de sluiting van Guantánamo. Daartoe moet een sluitingskalender volgens nationaliteit worden opgesteld. In het belang van de VSA worden gedetineerden, van wie de vijandige activiteiten duidelijk bewezen zijn, beter zo snel mogelijk naar Amerikaanse rechtbanken of naar rechtbanken van hun land van oorsprong verwezen.

De Senaatsvoorzitter beveelt verder aan dat de in Guantánamo verkregen informatie dringend wordt overgemaakt aan een nieuwe internationale task force die bestaat uit de anti-terreurdiensten van de OVSE-lidstaten. Informatie verzamelen en uitwisselen is cruciaal voor de doeltreffendheid van Guantánamo. Een internationale task force, waarin ook Rusland en de Centraal-Aziatische landen worden opgenomen, zou zeer nuttig zijn voor de terreurbestrijding op lange termijn.

Tenslotte dringt Anne-Marie Lizin erop aan dat de Amerikaanse autoriteiten officiële vertegenwoordigers toelaten van de OVSE-lidstaten die nog landgenoten hebben in de gevangenis. ■

In 2006 is België voorzitter van de OVSE.

OVSE

De Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) is de grootste regionale veiligheidsorganisatie ter wereld. Ze groepeerde 55 landen uit Europa, Centraal-Azië en Noord-Amerika. Dit stemt geografisch overeen met een gebied dat zich uitstrekt van Vancouver tot Vladivostok.

De OVSE is vooral actief op het terrein van conflictpreventie, mensenrechten en rechten van nationale minderheden. Verder ondersteunt de OVSE het democratiseringsproces in Oost-Europa door bijvoorbeeld toezicht te houden op het eerlijke verloop van verkiezingen.

De Parlementaire Assemblée van de OVSE bestaat uit 317 parlementsleden uit 55 landen. De Assemblée, die in 1991 werd opgericht, wil de betrokkenheid van de nationale parlementen bevorderen bij de activiteiten van de OVSE. Aandacht gaat eveneens uit naar interparlementaire dialoog en samenwerking. Voorzitter van de Belgische afvaardiging bij de assemblée is Anne-Marie Lizin (PS). ■

Evolutie naar e-maatschappij

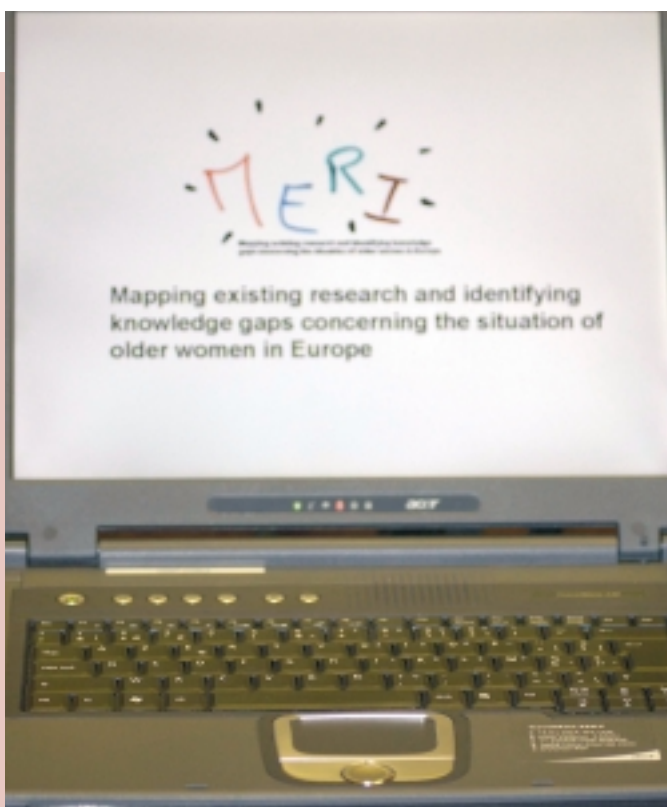
Initiatiefnemer en commissievoorzitter **Jean-Marie Dedecker** (VLD) kon rekenen op de deelname van een nooit voordien op een ICT-conferentie gezien aantal politieke en economische besluitvormers, opiniemakers, bedrijfsleiders en vooraanstaande academici. De thema's waren dan ook met zorg uitgekozen: informatie- en communicatietechnologie (ICT) en bescherming van de privacy, kenniseconomie en innovatie, opleiding en vorming, veiligheid en vertrouwen in ICT, ICT in de gezondheidssector, de taak van de overheid,...

Ons land moet één visie en één beleid uitstippelen in het vlak van ICT. Alle bevoegde ministers en bedrijfsleiders moeten daarom hun krachten bundelen, was de conclusie van de conferentie. Op dit ogenblik is een en ander te vaak versnipperd wegens onze staatsstructuur. Zo zijn er niet minder dan 18 ministers voor ICT bevoegd. Daarom werd in een resolutie opgeroepen om alle betrokkenen in een werkgroep samen te brengen om zo naar consensus te streven en uiteindelijk een beleidsplan terzake uit te werken. ■

Op vrijdag 3 juni 2005 organiseerde de commissie Financiën en Economische aangelegenheden in het halfrond de conferentie 'Evolutie naar de e-maatschappij'.

Eurocommissaris voor de informatiemaatschappij en de media, Viviane Reding, brak een lans voor een moedig Europees ICT-beleid

Draadloos op het internet in de trein

De NMBS start met een proefproject voor draadloos internet in de trein.

De spoorwegmaatschappij zal voor het proefproject gebruik maken van de zogenaamde wifi-technologie. Die maakt het mogelijk op bepaalde plaatsen draadloos en snel te internetten. Dergelijke hotspots zullen in de treinstellen geïnstalleerd worden. De proeven kunnen nog dit jaar beginnen.

Het proefproject komt er op aandringen van senator **Stefaan Noreilde** (VLD). Zijn resolutie waarin de NMBS gevraagd werd om een proefproject op te starten, werd begin maart 2005 door de Senaat aangenomen. ■

www.senaat.be – wetgevingsdossier nr. 3-948

BTW bij faillissement

Faillissementen van klanten hebben vaak grote gevolgen voor leveranciers. Ze kunnen eventueel leiden tot het faillissement van de leverancier zelf en zelfs tot een cascade van faillissementen, zoals bij Sabena. Eén van de belangrijkste oorzaken van dergelijk sneeuwbaaleffect zit vervat in de Belgische BTW-reglementering. Daar wil senator **Jan Steverlynck** (CD&V) een mouw aan passen.

Jan Steverlynck (CD&V)

De leverancier moet de aangerekende BTW doorstorten aan de staat. De afnemer betaalt de factuur echter meestal niet onmiddellijk na levering. Als de afnemer failliet gaat voor hij betaalt, dan heeft de leverancier de verschuldigde BTW reeds doorgestort aan de staat, maar heeft hij nog geen enkele betaling voor zijn levering ontvangen.

De leverancier kan de BTW pas terugkrijgen na de sluiting van het faillissement van zijn klant. Die procedure kan bij grotere faillissementen vele maanden of zelfs jaren duren. De leverancier kan daardoor zelf in geldgebrek geraken, met een eigen faillissement of afdankingen tot gevolg. Zo wordt hij eigenlijk gestraft voor het faillissement van zijn klant.

Jan Steverlynck (CD&V) wilde dat met zijn wetsvoorstel verhelpen. Bij faillissement van de afnemer wordt de onmiddellijke terugbetaling van de doorgestorte BTW de regel. Enkel indien de leverancier achteraf nog geld uit de verdeling van het faillissement ontvangt, moet de BTW opnieuw doorgestort worden. Deze eenvoudige maatregel, die ondertussen wet is geworden, zal heel wat menselijke drama's vermijden. ■

www.senaat.be - wetgevingsdossier nr. 3-882

Stefaan Noreilde (VLD)

Bezoldigingen topmanagers

Dat topmanagers te veel verdienen, is een vaak gehoorde bewering. Wat is voor hen echter een min of meer redelijke bezoldiging? Heeft de burger het recht die bedragen te kennen? Waar ligt de grens tussen wat aanvaardbaar is en wat niet? Waar begint de publieke en waar eindigt de privé-sfeer?

Senator **Patrik Vankrunkelsven** (VLD) vindt in elk geval dat de bezoldigingen van bestuurders van beursgenoteerde vennootschappen en van vennootschappen van publiek recht moeten worden bekendgemaakt. Op 9 december 2004 heeft de Senaat zijn wetsvoorstel aangenomen.

In de huidige economische context biedt die openbaarheid ook een aantal niet te verwaarlozen voordelen voor de ondernemingen, die investeerders nodig hebben om te kunnen overleven en die belang hechten aan de principes van goed bestuur, namelijk transparantie, integriteit en verantwoordelijkheid.

Om de bedrijven en hun beslissingscentra in België te houden, is de goedkeuring van het wetsvoorstel van essentieel belang. De aandeelhouders vragen immers dat hun onderneming deugdelijk en transparant wordt bestuurd.

Ook in het kader van de omzetting van Europese richtlijnen in Belgische wetgeving is deze openbaarmaking nodig.

Ten slotte heeft een commissie onder voorzitterschap van Maurice Lippens, eminente persoonlijkheid uit de Belgische financiële wereld, samen met het bedrijfsleven een soort deontologische code voor deugdelijk ondernemingsbestuur opgesteld en aan het Parlement voorgelegd. ■

www.senaat.be –
wetsgevingsdossier nr. 3-566

Maurice Lippens en Patrik Vankrunkelsven (VLD)

Hinder bij openbare werken

Jean-Marie Dedecker (VLD)

Zelfstandigen die gedurende minstens 14 dagen hun zaak moeten sluiten als gevolg van openbare werken, zouden voortaan een vergoeding ontvangen van 44,2 euro bruto per dag.

Dit voorstel van senator **Jean-Marie Dedecker** (VLD) werd door de Senaat aangenomen op 28 april 2005. De financiering van de vergoeding komt uit het Participatiefonds dat wordt gespijsd door een bijdrage van maximaal 0,25 % op de facturen voor alle werken van openbaar nut op het openbaar domein. De bijdrage moet worden betaald door de opdrachtgevers van die werken.

Het gebied waarbinnen werken hinder kunnen veroorzaken voor de ondernemingen, wordt in overleg met de opdrachtgever van de werken afgebakend door de gemeente. De gemeente brengt tevens de zaakvoerders van de betrokken ondernemingen op de hoogte van de werken en van de mogelijkheid om een vergoeding voor inkomenscompensatie te verkrijgen. De zaakvoerder moet in zijn aanvraag verklaren dat het gedurende minstens 14 kalenderdagen niet zinvol is zijn zaak open te houden en dat hij daarom sluit vanaf een bepaalde datum.

Vervolgens keurt het Participatiefonds zijn aanvraag goed. Het kan de toestand nadien om het even wanneer opnieuw onderzoeken en desgevallend beslissen dat sluiting niet meer nodig is.

Enkel ondernemingen met minder dan 10 werknemers en met een jaaromzet van minder dan 2 miljoen euro komen in aanmerking. De zelfstandige mag geen andere beroepsinkomsten hebben en hij mag nergens anders werken tijdens de sluitingsperiode.

Het voorstel is nu in behandeling in de Kamer van Volksvertegenwoordigers. ■

www.senaat.be -
wetgevingsdossier nr. 3-386

Minder papierwerk voor kinesitherapeuten

Kinesitherapeuten moeten een zogenaamd verstrekkingenregister bijhouden. Dit geldt ook voor zelfstandige verpleegkundigen en vroedvrouwen, bandagisten, orthopedisten, prothesisten en logopedisten. Het register moet het werk van de inspecteurs en controleurs van het RIZIV vergemakkelijken. Patrik Vankrunkelsven, Annemie Van de Casteele en Jacques Germeaux vinden het eigenlijk overbodig.

Universitair Ziekenhuis Leuven

vast samengevoegd door vastnieten of kleven, minimum éénmaal per gewerkte kalendermaand.' Het moet 5 jaar bewaard worden. Op niet vermelde verstrekkingen staat een administratieve geldboete van 25 % van de tegemoetkoming van het RIZIV (het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering).

De senatoren **Patrik Vankrunkelsven**, **Annemie Van de Casteele** en **Jacques Germeaux** (VLD) wijzen erop dat de getuigschriften voor verstrekte hulp dezelfde informatie bevatten. Verder houdt de kinesitherapeut ook een patiëntenbestand bij. Daarnaast zijn er nog de voorschriften van de behandelend geneesheer en de correspondentie met deze laatste.

Het verstrekkingenregister is 'ofwel een boek of schrift, samengesteld uit vooraf gebonden bladen; ofwel, voor de zorgver-

lener die een gegevensverwerking per computer gebruikt, de afdruk van de lijst van de verleende verzorging op papier,

naast zijn er nog de voorschriften van de behandelend geneesheer en de correspondentie met deze laatste.

Omdat het administratieve werk van een kinesitherapeut al gauw 2 tot 3 uur per werkdag in beslag neemt, stellen de drie senatoren voor alvast het verstrekkingenregister en de bijhorende sancties af te schaffen.

Dit wetsvoorstel werd op 15 juli 2005 unaniem aangenomen door de Senaat en werd overgezonden aan de Kamer. ■

www.senaat.be - wetgevingsdossier nr. 3-984

Patrik Vankrunkelsven (VLD)

Annemie Van de Casteele (VLD)

Strijd tegen doping

Na bijna twee jaar beraad en hoorzittingen in de commissie Sociale aangelegenheden heeft de Senaat een dertigtal aanbevelingen goedgekeurd om doping in de sport te bestrijden. De aanbeveling in het verslag van de senatoren **Marc Wilmots** (MR) en **Jacques Germaux** (VLD) om strafvermindering toe te kennen aan sportlui die meewerken aan het onderzoek, verdient speciale aandacht.

In die aanbeveling over de sportspijptantanten, wordt verwezen naar de drugs-wet. Die voorziet in strafvermindering voor wie een strafbaar feit heeft gepleegd, maar zijn medewerking verleent aan het onderzoek om het netwerk te kunnen oprollen.

Een andere aanbeveling houdt in dat een sponsor die dopinggebruik niet afkeurt, de bestede sponsorgelden fiscaal niet in mindering mag brengen.

In een derde aanbeveling wordt aan de regering gevraagd dat de geneesmiddelen die op de lijst van het Wereld Antidoping Agentschap voorkomen, een doorkruist olympisch logo krijgen.

De commissie Sociale aangelegenheden heeft ook een aanbeveling voor justitie: sportbeoefenaars die doping gebruiken, moeten worden vervolgd, ook al hebben ze reeds een disciplinaire sanctie opgelopen. Ook moet elke atleet tegen wie een onderzoek loopt wegens dopinggebruik, worden uitgesloten van de competitie zolang zijn naam niet is gezuiverd. ■

www.senaat.be –
wetgevingsdossier nr. 3-366

Jacques Germaux (VLD)

Marc Wilmots (MR)

Ontvangst van sporters in de Senaat

De Senaat ontving de Belgische delegatie die deelnam aan de Olympische Spelen in Athene met ook de delegatie voor de Special Olympics.

SENATOREN VAN R

HKH PRINSES ASTRID

ZKH PRINS FILIP

JEAN-MARIE CHEFFERT

MARC WILMOTS

JIHANE ANNANE

JACQUES BROTSCHI

Onafhankelijk
LUC PAQUE

ISABELLE DURANT

JOSY DUBIÉ

BERNI COLLAS

FRANÇOIS ROELANTS DU VIVIER

ALAIN DESTEXHE

CHRISTINE DEFRAIGNE

MARIE-HÉLÈNE CROMBÉ-BERTON

NATHALIE DE T'SERCLAES

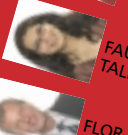
ANDRÉ VAN NIEUWKERKE

BART MARTENS

FLOR KONINCKX

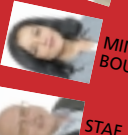
FAUZAYA TALHAOUI

JACINTA DE ROECK

STAF NIMMEGEERS

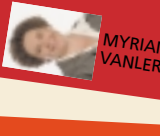
MIMOUNT BOUSAKLA

CHRISTEL GEERTS

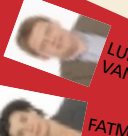
LIONEL VANDENBERGHE

MYRIAM VANLERBERGHE

FATMA PEHLIVAN

LUDWIG VANDENHOVE

Onafhankelijk
AMINA DERBAKI SBAÏ

SFIA BOUARFA

PHILIPPE MOUREAUX

PIERRE GALAND

MARIE-JOSÉ LALOY

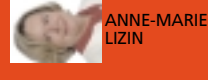
JEAN-MARIE HAPPART

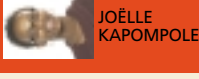
OLGA ZRIHEN

JEAN CORNIL

ANNE-MARIE LIZIN

JOËLLE KAPOMPOLE

JEAN-FRANÇOIS ISTASSE

PHILIPPE MAHOUX

PS

Voorzitter
Anne-Marie